

Budapesti háztetők alatt...

Halász Péter riportorozata

Orbánhegy razziát kér, a Szabadsághegy gázt, Zugliget pedig keresi az eltűnt trafikost

XII. kerület

Mint Ramuz valamelyik regényének hegyekkel koszorúzott színere, olyan ez a kis „kanton” a főváros nyugati peremén. Istenhegy, Szabadsághegy, Orbánhegy, Mártonhegy, Sashegy s fent az északi csúcsban a vadregényes Zugliget — ha tíz perc autobusz-úttal ideérkezel, akkor érzed csak, hogy Budapest, süláris egyenlenségei ellenére is a világ egyik legszebb fekvésű városa. Kezdd középen az utadat, indulj el az áramvonalas 61-es villamossal, amely friss lendülettel tör ki a Széll Kálmán-tér sín-zürzavarából s végigszalad a kerület határán. A Hegyaljai-útból ered a Sashegyet átszelő főútvonal, a 3-as autobusz fut át itt, egész a farkasréti temetőig. Itt fent, középen a Korompai-utcában két nagy panasz van a lakóknak: az egyik az, hogy

a Korompai-utca téli időben és ősszel, esőzések idején csaknem járhatatlan.

Aki kilép a házból, bokáig süpped a sárba, amíg eléri az autobusz-megállót, vastag réteg tapad a cipőjére. A lakók már többször is kérték az út-kezelő hivatal segítségét, eddig még eredménytelenül.

— S a másik baj az, hogy nagyon messze van ide a rendőrőrszoba — mondja E. J., a Korompai-utca 2. lakója. — Egyáltalában: mintha ebből a szempontból kicsit elhanyagolt volna az egész hegyvidék.

ELLENSEG

A ROMOK KÖZÖTT

Ha aztán távolabbi részek felé igyekeznek az ember, leereszkedve minét a Hegyaljai-útra s a Márvány-utcaból nekivág az Orbánhegy vidékének, rögtön látja, sőt bokájában érzi a negyed legvégeztesebb hiányosságát: közlekedési bajok vannak itt. Az Orbánhegy aljáról jó 20 perces gyalogút vezet fel a hegytetőig, az Orbán-térre. A villák meglehetősen rossz állapot-

ban vannak, még mindig sok a rom, s ezek a romok nemcsak ék-telenítik, de mint kiderül, közbiztonságilag is veszélyeztetik a vidéket.

— Erdemes volna egyszer egy nagy razziával átfésülni ezeket a romos, lakatlan villákat — mondja Sulyok Kálmán, az Orbán-téri kis „havasi” vendéglő tulajdonosa —

sok betörő és csavargó lapul meg falai között.

Esti 10 óra után itt már senki nem mer kimenni az utcára. Valószínűleg emlékszik, kérem, a félesztendővel ezelőtti Istenhegyi-úti gyilkosságra, amelynek a tetteseit azóta sem fogták el. Egy asszonynak elvagták a torkát. A besurranások, fosztogatások elég gyakoriak. A multkor egy este az Istenhegyi-úton valaki hazafelé igyekezett biciklijét tolvaj. A sötét Tóth Lőrinc-utcaból kiugrott két alak, leütöttek és elvitték a kerékpárját. *Szegény munkásember volt, sirathatja a járművét.*

AUTOBUSZT

AZ ORBÁN-TÉRIG

De itt már közbeszólnak a vendégek is. Nagy a panasz a közlekedés miatt. Az ostrom előtt felszaladt ide az Orbán-térig a 19-es autobusz, többször ígérte a BESZKÁRT, hogy megindítja újra, de még nem történt intézkedés. Legálább egy BART-vonalat kellene bekapcsolni ide, ha nem állnak rendelkezésre hegyi útra alkalmas kis buszok. Volna egy még könnyebb megoldás:

a 2-es autobusz vonalát a Németvölgyi-út saroktól meg lehetne hosszabbítani a Stromfeld Auréli-utcaig, egészen az Orbán-térig.

Sőt a 3-as vonala is alkalmas arra, hogy meghosszabbodjék ideig az Istenhegyi-úton keresztül.

A hegyvidéki autobusz vonalak átszervezését a Szabadsághegy közlekedési kérdése is időszerűsíti.

Szabadsághegy! Nem is olyan régen még „luxushely” volt, afféle „szeszencikk”, nyári elvonultságra és téli sielésre kiválóan alkalmas. Azóta megváltozott a hegy jellege és élete: a mai Szabadsághegy télen is lakott, nemcsak a házmesterek búslakodnak odafenn a sűrű magányban. Ezer és ezer ember indul innen kora reggel munkába és tér haza este. A fogaskerekűre nem lehet panasz: (legfeljebb este-tájt hazatérések idején sűríteni kellene a járatot), de mindent egybevetve, jól vezet le a Mártirok-útja felőli vonalból a hegyre áramló forgalmat. Dél-Buda felől viszont közlekedésileg elhanyagolt a hegy: Columbus tojása az egész, egyetlen autobuszvonallal megoldható volna az Istenhegyi-úti, Orbánhegyi-úti összeköttetés a Szabadsághegygel.

AZ ÁTALAKULT

SZABADSÁGHEGY

Időzzünk egy kicsit itt a Szabadsághegyen. Valaha afféle könnyen elérhető „Zauberberg” volt, üdülő migrénes hölgyek számára. Aztán a Gestapo bérencei terrorfészeknek rendezték be. Halm Péter uralkodott itt „hadségével” s a Májesticben földalatti Kazamattává alakították a fászpincét, a konyhá és a személyzeti fürdőszobát. Horváth bácsi, a fogaskerekű öreg elnöre sokat tudna mesélni róla. S milyen a mai Szabadsághegy? Az a mondani „varázslat”, amelyről még néhány karcsú regény is született, bizony idejét multá. Az elmúlt héten vette ismét saját kezelésbe az állam a Mártonhegyi-úti iskolaszabotörumot, ahol

többszáz beteg gyermek pihen, gyógyul és közben tanulmányait is foglalkoztat.

Valamivel arrább hadifogly-üdülő, fáradt emberek pihenik néhány évek emlékeit. Mindez nem „mondani” színtelt. Valami más. De annyi bizonyos, hogy a Szabadsághegy történetének egy szebb és igazabb fejezete. (Csak zárójelben írom ide a társasházak lakóinak kérését: jó volna, ha a Gázművek fontolóra vennék: nem volna-e érdemes több ezer ember kedvéért bevezetni ide a gázt.)

A REJTELMES

TRAFIK

A hegyről leérkezem a 81-es villamos zugligeti végállomásához. A Zugligeti úton átkivágok a Szarvas Gábor-térre s onnan a keskeny Manréza-közön keresztül a Budakeszi-útra. (Ezt a kis közt ki kellene kövezni, tél idején veszélyes rajta az átkelés.) Szép, jól karbantartott vidék ez: Budakeszi-út, Hildegkúti-út s a környező romantikus kis utcáival, Kuruclesi-úttal, Labanc-úttal, Tárogató-úttal. Ellátásilag azonban nem a legjobb:

a Budakeszi-utat s a Zugligeti-utat egyetlen kis Községi-fiók látja el a Szarvas Gábor-téren.

S ez a fiók bizony nem a legjobban felszerelt. Aztán van egy rejtélye is a Szarvas Gábor-térnek: még tavasszal épült itt egy kis pavilon s megnyit benne egy trafik, a környék nagy öröme. Körülbelül három hétig árusított Györfy Jászó, a hadirokkant trafikosa a kis bódében, aztán egy este lehúzza a rollót, hazament és azóta senki nem látta. A trafik azóta is zárva van. Ha Györfy végérvényesen eltűnt, nem lehetne odadni a trafikengedélyt másnak?

Persze, visszasírják a Budakeszi-út lakói a 22-es Beszkárt autobuszt, amely Budakesziig szaladt fel. Ehelyett BART-kocsikat állítottak be. Ezek a járművek kicsik ahhoz, hogy ilyen sűrűn lakott vidék forgalmát ellássák.

Mindent egybevetve: ez a XII. kerület szépséges tájaival vonzó helyenkint szinte költői környék. Mint a diadém Budapest gondterhelteit homlokán.

*
Következő riportunk csütörtökön: XIII. kerület.